

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno rigorozanta:	Mgr. Jan Soukup
Téma práce:	Dohoda o vině a trestu
Rozsah práce:	76 stran (187 540 znaků vč. mezer; 104 – 105 NS)
Datum odevzdání práce:	31.3.2021 (tištěná i elektronická)
Pověřený akademický pracovník:	JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Magistr Jan Soukup si jako téma své rigorózní práce vybral problematiku původem anglo-amerického institutu dohody o vině a trestu („*plea bargaining*“), která je od roku 2012 součástí i právního řádu České republiky. Jedná se o téma tradiční, oblíbené, atraktivní, kontroverzní a vhodné ke zpracování diplomové, rigorózní i disertační práce. Aktuálnost tématu je podtržena nedávno proběhlou novelou trestních předpisů – zákon č. 333/2020 Sb., která podstatněji zasáhla i institut dohody o vině a trestu.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Vzhledem k tématu byly třeba důkladné znalosti z trestního práva hmotného i procesního. Z hlediska použitých metod byla použita především metoda deskriptivní, analytická, dedukce a syntézy a částečně také metoda historicko-komparativní.

3. Formální a systematické členění práce

Předložená rigorózní práce má celkem šest částí (úvod, čtyři číslované kapitoly a závěr). Po úvodu, kde je nastíněno zaměření práce, se rigorózní v kapitole první věnuje historii zkoumaného institutu v systému common law (Velká Británie, Spojené státy americké) a později i ve státech západní Evropy. V kapitole první nalezneme i dobře zpracovaný pohled na legislativní snahy po zavedení odpovídajícího institutu v České republice, které nakonec vyústily v zakotvení institutu dohody o vině a trestu do českého právního řádu v roce 2012. Kapitola druhá je souhrnem argumentů pro a proti zavedení tohoto institutu. Zde autor vychází z dříve publikovaných názorů prof. Musila a prof. Jelínka, kteří jsou kritiky tohoto institutu. Je ovšem otázkou, zda je úvaha o těchto argumentech stále aktuální, když dohoda o vině a trestu je již poměrně dlouhou dobu součástí právního řádu. Jádrem práce je patrně kapitola třetí, která podrobněji pojednává o recentní právní úpravě dohody o vině a trestu, kde není opomenuta ani novela provedená zákonem č. 333/2020 Sb. Rigorózní správně vymezil pozitivní i negativní podmínky sjednávání dohody, jakož i povahu a důsledky prohlášení obviněného o spáchání skutku, pro který je stíhán, a dále formální a obsahové náležitosti dohody. Popis postupu soudu po doručení návrhu na schválení dohody a vymezení důvodů následných rozhodnutí soudu jsou rovněž správné. Celá kapitola je pak doplněna o specifika při sjednávání dohody s právníky osobami a s mladistvými. Čtvrtá kapitola práce je věnována přehlednému rozboru právní úpravy zkoumaného institutu ve Spolkové republice Německo a ve Slovenské republice, a to se zvláštním zaměřením na odchylky oproti úpravě české. Závěr práce pak syntézou základních a dílčích závěrů. Práce má logickou strukturu – postupuje v zásadě od obecného ke konkrétnímu.

4. Vyjádření k práci

Jedná se o standardně zpracovanou rigorózní práci, která po formální stránce ještě splňuje požadovaný rozsah (práce má dle prohlášení 187 540 znaků včetně mezer, kdy minimum je 180 000 znaků). Nespornou předností práce je jistě to, že rigorózní věnoval náležitou pozornost novinkám, které přinesla novela č. 333/2020 Sb. Institut dohody o vině a trestu je mimořádně kontroverzní institut, který koliduje hned s několika základními zásadami. Je škoda, že autor naplno nevyužil této kontroverznosti a práce je místy popisná (upadá do popisnosti). Výtku

vznáším také k tomu, že autor nepracoval s aktuální literaturou. Zejména zde absentuje zdařilá monografie Zůbka (Odklony v trestním řízení, Praha: Wolters Kluwer, 2019) a odborné články, kdy se autoři věnovali jednotlivým aspektům tohoto institutu (namátkou článku od kolektivu Šámal-Říha-Strya, dále Kristková, Kratochvíl, Provazník, Zaoralová, Tibitanzlová, slovenští autoři a další). Oponent má pochybnosti o tom, zda práce před odevzdáním prošla závěrečnou redakcí – v práci jsou jak překlepy („*plea gargaining*“, na str. 5 či 7), tak i zjevná pochybení (např. ochranné opatření neukládá státní zástupce, jak se rigorózní mylně domnívá, na str. 48; a proti rozsudku soudu o schválení DoVT se jistě nepodává stížnost, na str. 62). Podle názoru oponenta je také zarážející, že rigorózní nebyl schopen formulovat či definovat cíl své práce. Na druhé straně však nelze upřít to, že se autor snažil pojmout problematiku dohody o vině a trestu komplexněji. S ohledem na výše uvedené konstatuji, že předložená práce ještě splňuje formální i obsahové náležitosti, které jsou kladeny na tento typ kvalifikační práce.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Práce nemá žádný jasně definovaný cíl, byť až z textu práce lze pouze dovodit, že se věnuje především novele č. 333/2020 Sb. Diplomant pouze uvádí určitá posláná jednotlivých kapitol. Z tohoto také pramení určitá popisnost práce. Domnívám se, že by měl být (každý) rigorózní schopen formulovat cíl své práce, byť v nějaké obecnější rovině.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Systém Theses vykázal nejvyšší shodu: méně než 5 %. Systém Turnitit vykázal shodu: 35 % Závěr: Práce není plagiátem ani kompilátem jiných prací. Citace jsou provedeny řádně (v souladu s pravidly).
Logická stavba práce	Práce má v zásadě logickou strukturu, neboť postupuje od obecného ke konkrétnímu.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomant pracuje zejména s českými zdroji (komentáře, monografie, odborné články), přičemž některé další a aktuální opomenul. Citace jsou provedeny řádně.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedené analýzy je v zásadě (ještě) dostačující. Diplomant podle názoru oponenta nešel do jednotlivých detailů (práce je místy povrchní či popisná), což souvisí s absencí jasně definovaného cíle práce.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Práce obsahuje tři tabulky (viz str. 34, 40 a 71) a jeden graf (str. 66). Úprava textu bez výhrad.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce je prostá gramatických chyb. Žádná neobvyklá spojení (vyjma překlepu v <i>plea gargaining</i>) jsem v textu neobjevil.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji – práce (ještě) splňuje formální i obsahové náležitosti, které jsou kladeny na tento typ práce v oboru Trestní právo hmotné a procesní.
--	---

1) Konkrétní rozpory dohody o vině a trestu se základními zásadami trestního řízení.

2) Mimořádné snížení trestu odnětí svobody odhledně DoVT (§ 58 odst. 3 TZ) – podmínky a možná úskalí.

V Praze dne 20. 5. 2021

JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.
oponent